DELA C. F. R.

Reduceri pe c.f.r. la inapoere

Vizitatorii târgului Oriental ce se va ține la Lwow (Polonia) vor beneficia numai la înapoere, de o reducere de 50% din taxele tarifului tren de persoane, în intervalul dela 2-17 Septembrie a. c. inclusiv.

Stația de frontieră C. F. R. va elibera la înapoere bilet cu 50% reducere în baza prezentării biletului întreg ce a servit la ducere până la frontieră și a cărții de legitimație eliberată de comitetul organizator al târgului dela Lwow.

Biletul cu preț întreg ce a servit la ducere nu va fi luat în considerație la înapoere, dacă a fost vândut înainte de 29 August a. c.

Nu se admite întreruperea călătoriei nici la ducere și nici la înapoere, iar suplimentul de tren accelerat și ticketul de tren rapid se vor plăti la preț integral, conform tarifului.

De aceeași reducere beneficiază și vizitatorii străini, cari vor participa la târgul dela Lwow și cari vor tranzita la ducere prin țara noastră.

In aceleași condițiuni, s'a acordat o reducere de 50% la înapoere și vizitatorilor Târgului de toamnă de mobilat și industrie casnică, ce se va ține la Budapesta, între 31 August — 16 Septembrie inclusiv.

Taxarea pătlăgelelor roșii sau vinete transportate in ambalaje ce nu se pot suprapune

In conformitate cu aprobarea direcțiunii generale C. F. R., pătlăgelele roșii sau vinete când sunt transportate coletărie în coșuri sau alte ambalage cari nu permit suprapunere, vor fi considerate voluminoase și ca atare, la taxarea lor pe C. F. R., se va aplica sporul de 50% prevăzut în tariful local de mărfuri, partea I.

Examene pentru șoferi și taxatori de autobuze c.f.r.

In ziua de 31 Iulie, ora 8, în localul centrului auto Iași, iar în ziua de 1 August ora 8, în localul subcentrului auto Cernăuți, se vor ține examene pentru a se recruta șoferi temporri, necesari la autobuzele C. F. R. din regiunea Iași-Cernăuți.

Condițiunile de admitere se pot vedea la centrul de autobuze Iași și subcentrul auto Cernăuți.

*

In ziua de 29 Iulie ora 8, în localul centrului de autobuze București, se va ține examen pentru a se recruta șoferi temporari, necesari la autobuzele c. f. r. din regiunea București.

Condițiunile de admitere se pot vedea la centrul de autobuze București, str. Zoe Râmniceanu, nr. 15.

*

In ziua de 31 Iulie, ora 8, în localul centrului de autobuze Craiova, se vor ține examene pentru a se recruta șoferi și taxatori temporari necesari la autobuzele C. F. R., din regiunea Craiova.

Condițiunile de admitere se pot vedea la centrul de autobuze Craiova.

LICITAȚII PUBLICE

— 8 Aug. ora 17. Șc. normală de învățători Timișoara: suprainălțarea sălii de gimn. (constr. a două etaje) 1.000.000 lei.

— 14 Aug. ora 1. Liceul Al. Papiu Ilarian Tg. Mureș: table, saltele, bănci de clasă din fier.

— 12 Aug. ora 10. Lic. Al. Lahovari, R. Vâlcea: darea în întrepr. lucrări de terminare a amfiteatrului liceului, 629,072 lei.

— 12 Aug. ora 9. Herghelia Statului, Bonțida-Cluj: construirea a trei grajduri, 2.800.000 lei.

— 18 Aug. ora 11. Min. Ap. Nat.: procurare materiale electrice.

— 12 Aug. ora 9. Șc. of. caval.: aproviz. cu materiale prime și efecte gata confecționate.

— 12 Aug. ora 10. Idem: confecț. 300 șei model ofițeresc, cu accesorii.

— 12 Aug. ora 10. Școala de elevi muzicanți-militari Buc.: aprov. echipament, 968.000 lei.

— 12 Aug. ora 10. Min. răz. armatei: aprov. cu blanc negru, catarame, ață de in, ceară de albine, negrosim.

— 17 Aug. ora 11 și 12. Min. săn. și as. sociale: dă în întreprindere lucrări de încălzire centrală, canalizare, etc. 5.100.000 lei + 3 milioane 853.000 lei + 4.000.000 lei.

12 Aug. ora 11. Eforia spit. civile Buc. lucrări de vopsire, montare instalațiuni uscător de rufe. 188.050 lei.

— 12 Aug. ora 11. C. A. M. Dir. Ceh. ind. și minieră Serv. constr. și instal. în localul manufacturii de tutun dir Chișinău: dă în antrepriză lucrările de construire a unei latrine p. lucrători, amenaj. reparații, 400.000 lei.

— 17 Aug. ora 11. Idem. Serv. constr. și inst. Buc. palatul Lido: dă în antrepriză lucrări de reparația acoperișului magaziei depozit. de fermentare Vlăduleni, 500.000 lei.

— 16 Aug. ora 11 jum. Pref. jud. Prahova și Vlașca: construcție pod, 299.85 lei.

— 0 Aug. ora 18. Idem: aprov. pietris, 1.565.390 lei.

— 12 Aug. ora 11. Prefectura Ilfov: procurare mat. telefonice, 811.600 lei.

— 12 Aug. ora 10. Prefectura Olt: procurare mat. telefonice. 440.000 lei.

— 7 Aug. ora 18. Prefectura Vlașca: lucrări de construcția unui local de șc. prim. și grădiniță de copii 510.00 lei + 280.000 lei.

— 12 Aug. ora 11. Intreprind. com. a municip. Arad: aproviz. cu țevi de plumb și diferite materiale.

— 10 Aug. ora 10. Primăria Bârlad: dă în antrepriză lucrări de refacerea bulevard. Elisabeta, 185.000 lei.

16 Aug. ora 11. Primăria com. Bretcu, jud. Trei scaune: vinde lemne.

— 23 Aug. ora 9. Primăria com. Câmpeni: vinde material lemnos.

— 12 August, ora 20. Primăria com. Hodac, jud. Mureș: construcția pod, de lemn, 495.000 lei.

— 12 August, ora 10 jum. Primăria așt: completarea lucrărilor la compartimentele de măcelărie din piața Sf. Spiridon, 880.000 lei, procurare de mat. inst. apă: 80.000 lei; procurare mat. p. inst. de canal, 75.000 lei; inst. lum. electrică 113.000 lei.

— 22 Aug., ora 10. Primăria Oradea: procurarea de automobil de salvare.

— 18 Aug. ora 11. Epitropia Bisericii Maica Domnului Dudu din Craiova, diverse vânzări spre exploatare: 671.101 lei+434.424 lei+417.335+246.430 lei.

— Trib. Teleorman, sect. I vinde corpuri delicte.

Dela ministerul agriculturii

Prim următorul comunicat:

Ministerul de agricultură aduce la cunoștința d-lor agricultori care doresc să-și procure mașini și motoare agricole — pe cale individuală — să se înscrie de urgență la Camera de agricultură județiană.

Mașinile cari pot fi procurate sunt: Semănători, garnituri de treerat, tractoare, selectoare, tricare.

Ele vor putea fi luate pe un credit de cel puțin cinci ani.

Prețul definitiv al mașinilor va fi publicat ulterior prin Camerile de agricultură.

Procurarea tuturor mașinilor de mai sus — pentru proprietatea mică țărănească, — va fi făcută prin intermediul cooperativelor, obștiilor, asociațiilor țărănești.

—oxo❖oxo—

Programul de lucru al Gărzii Naționale

Urmărind să facă cât mai cunoscut scopul și mijloacele de acțiune ale Gărzii Naționale, d. generalul P. Georgescu a ținut în seara zilei de 27 c. ultima conferință la radio, tratând despre: programul practic de lucru al acestei instituțiuni.

D-sa arată că o acțiune educativă, separată, în sate nu este de conceput, decât alături de Serviciul social față de care mărturisește profund atașament și dorința unei cât mai rodnice colaborări.

Intregindu-se una pe alta, aceste două instituțiuni vor reuși realizări care sunt menite să schimbe fața satelor și felul de vață al sătenaului.

Ca activitate separată, Garda urmărește ca fiecare cetățean să rămână strict în cadrul ocupațiunii sale, pe care să o îndeplinească din convingere și cu tot respectul față de legile țării.

Garda ține să fie canalizatoarea dorințelor care tind la îndreptări realizabile, și la înlăturarea necinstei și abuzurilor administrative.

Intr'o eventuală mobilizare, liniștea și siguranța în interior cum și asigurarea producției, care — toate la un loc, crează moralul, factor decisiv în victorie, revin în largă măsură formațiunilor de gardă special organizate.

Pentru aceasta se vor exersa măsurile de apărare pasivă, se vor organiza ședințe de tragere, cu populația nemobilizabilă cum și inițierea acesteia în aplicarea măsurilor de ordine, evacuări, transporturi, etc.

Aplicarea programului de lucru practic va începe simultan în întreaga Țară, condus de personal calificat.

STAREA TIMPULUI

BULETINUL INSTITUTULUI METEOROLOGIC CENTRAL
27 Iulie

IN EUROPA, la ora 9. — Situația atmosferică din Europa se găsește sub influența anticiclonului din răsăritul continentului și a depresiunilor din Central Rusiei și Asia Mică. Perturbațiunile atmosferice se deplasează în general de la V, la E afară de cele din Rusia, care se deplasează dela SV, la NE cu 400-600 km., în 12 ore.

Temperatura puțin variabilă a scăzut mai intens în SE Rusiei și N Peninsulei Scandinave și a crescut în Ungaria și Polonia; ea variază între 10-15 gr. în NV-estul și centrul continentului; între 15-20 gr. în regiunea Mării Baltice și Norvegia; o fâșie îngustă care taie Europa dela SV la NE peste 20 în Mediterana și SE-tul continentului.

Precipitațiuni au căzut în tot centrul continentului și pe alocuri în Franța și Anglia.

IN ROMANIA, la ora 8. — In ultimele 24 ore, timpul a fost variabil cu cerul parțial acoperit și vânt potrivit din sectorul NV-estic. Averse, însoțite de manifestațiuni electrice au continuat să mai cadă pe alocuri în Sudul țării, Transilvania și pe litoral.

Temperatura staționară era cuprinsă azi dimineață, la ora 8, între: 23 gr. la Mangalia și 12 gr. la Predeal.

Temperatura maximă de eri a atins 29 gr. la Seceleanu și 17 gr. la Sinaia iar cea minimă din cursul nopții a oscilat între 17 gr. la T. Severin și 5 gr. la Predeal.

Presiunea atmosferică în scădere variază între: 751 mm. la Cernăuți și 760 mm. la Roșiori.

OBSERVATORUL METEOROLOGIC BANEASA, ORA 12. — Presiunea atmosferică 758 mm. Vântul dela W cu 7 m. p. sec. Cerul puțin noros. Temperatura 25 gr. Umiditatea 55%.

Temperatura maximă de eri 24 gr., iar cea minimă din cursul nopții 13 gr.

Temperatura maximă de eri pe sol 34 gr., iar cea minimă pe sol în cursul nopții, 12 gr.

AZI, LA ORA 13. — Temperatura pe sol 39. In aer liber 27 gr. In apărător 25 gr.

TIMPUL PROBABIL LA 28 IULIE. — Presiunea în creștere cu 2-3 mm.

Cerul variabil, în jumătatea de N mențînându-se mai mult acoperit.

Vântul va bătea destul de tare din sectorul N și NW-estic.

Temperatura se va menține scăzută.

Precipitațiuni vor mai cădea în deosebi în jumătatea de N. a țării.

—xxo●oxx—

Ucisă de mal

Chișinău, 27 Iulie

Ecaterina Plăcintă, de 16 ani din com. Logănești (Lăpușna), pe când săpa lut, a fost omorâtă de mal.

Intervenția sătenilor cari au fost martorii acestei nenorociri, a fost târzie.

„Universul" în Ardeal și Banat

STĂRI DIN „RAIUL" MAGHIAR

Tragedia românilor din Rusia Subcarpatică

Impresionanta spovedanie a unui refugiat român, in fața tribunalului militar din Cluj

Cluj, 26 Iulie

Tribunalul militar din localitate, prezidat de d. loc.-col. D. Negulescu, a desbătut, azi dimineață, procesul unui refugiat român din Rusia Subcarpatică, dat în judecată pentru trecerea clandestină a frontierii.

Pentru apărarea sa, acuzatul — al cărui nume îl ascundem pentru a nu-i fi schingiuită familia rămasă sub crunta stăpânire a vecinilor — n'a făcut altceva decât să se spovedească simplu, creștinește, desvăluind astfel, fără să vrea, poate, alte și alte suferințe din acelaș „rai" maghiar, arătat de noi cu ocazia dezertărilor în massă a soldaților unguri.

JAFURI, VIOLARI ȘI OMORURI

Originar din orășelul slovac Slatina, locuit în mare parte de români, refugiatul a arătat cum după resleția armatei cehe și înfrângerea armatei ucrainiene, populația a rămas cu totul la discreția nemiloasă a noilor stăpânitori. Și știindu-se pe deoparte fără nici o apărare, iar pe de alta cunoscând prea bine cruzimea maghiară, aproape toți cei cari rămăseseră în fosta Cehoslovacie au căutat să primească trupele ungurești cât mai pașnic, pentru a nu se mai da naștere la alte incidente și vărsări de sânge.

Toate bunăvoințele au fost, însă, zadarnice. Bucuria învingătorilor temporari s'a arătat de o cruzime nemaipomenită.

LUPTE DE STRADA

Față de un tratament atât de brutal, în mod firesc răbdarea populației a ajuns la sfârșit.

Punând mâna pe topoare, secere și coase, s'au repezit asupra acestor agresori prea cruzi pentru a avea vreodată înțelegerea stăpânilor, încercând să-i decimeze sau să-i alunge. S'a ajuns astfel la adevărate mișcări revoluționare, deslânate însă în lupte de stradă ,și în cari armele primitive ale celor asupriți s'au dovedit prea neputincioase față de armele de foc, automate, perfecționate, de proveniență străină, pe cari le întrebuințau trupele ungurești.

Cu toate că aceste hărțueli se soldau prin înfrângerea băștinașilor, în urma ororilor pe cari continuau să le săvârșească noui stăpânitori, ele erau reluate, cu disperare.

Astfel, la sfârșitul lunii trecute, o asemenea revoltă a fost și în orășelul amintit. In cursul ei populația revoltată a lăsat pe câmpul de luptă nu mai puțin de 9 morți și 23 de grav răniți, secerați de mitralierele ungurești, unii din răniții mai ușor, printre cari se afla și refugiatul român, căruia un glonte îi perforase umărul stâng, isbutind să scape cu fuga.

CODRII, ADAPOSTUL REFUGIAȚILOR

In mod firesc, cei cari scăpau de „cultura milenară" a noilor stăpânitori, manifestată doar prin foc și sabie, luau calea codrilor, drumul munților. La fel a făcut și acest biet refugiat român, împreună cu alți doi tovarăși, dintre cari unul slovac, iar celălalt ucrainean.

După câteva zile, acesta din urmă s'a îndreptat pe poteci tăinuite spre Polonia. Neavând nici un fel de perspectivă în această țară, unde s'ar fi simțit streini, cei doi tovarăși ai săi au refuzat să-l urmeze.

La câteva zile după plecarea ucraineanului, în urma rănilor primite în busculada arătată, agravate de lipsurile îndurate, slovacul a murit. Cu ajutorul cuțitului de care-l avea la brâu, românul i-a săpat undeva, în piscurile munților Negri, o groapă de câteva palme în care și-a așezat fostul tovarăș și după ce a rânduit deasupra-i o îngrămădire de pietre și stânci în formă de cruce, a început a colinda codrii, ferindu-se să dea ochii cu trupele maghiare.

In decurs de aproape două săptămâni, cât au durat peregrinările lui, refugiatul român a arătat că a întâlnit zeci de persoane de asemenea fugite din fața urgiei ungurești și cari trăiau, ca și el, cu ierburi, ciuperci sau din mila păstorilor ale căror turme scăpaseră în parte de jecmănirea ungurească.

INTOARCEREA LA CUIB

Răzbindu-l dorul de cei lăsați acasă, refugiatul s'a hotărît să se întoarcă și să-i vadă chiar cu riscul vieții sale. A coborît tiptil din munți și furișându-se din deal în deal, din crâng în crâng, strecurându-se prin livezi, a isbutit într'o noapte să bată în fereastra casei sale.

L-au întâmpinat cu teamă mama și sora, cari i-au povestit totul. Fratele său fusese omorît, tatăl său încarcerat, sora necinstită, iar nevasta și copilul ridicați de autoritățile maghiare și duși cine știe unde. Cât despre el, precum și toți ceilalți cari luaseră parte la luptă încercând să-și apere cinstea și avutul — și ale căror familii pățiseră la fel — erau căutați de jandarmi pentru a fi spânzurați.

SPRE „PATRIE"

Acuzatul de trecerea clandestină a granitei, și-a terminat spovedania cu glasul stins.

Nemai având ce căuta în țara teroarei, s'a îndreptat spre „patrie". A trecut granița românească prin apropierea Sighetului și când s'a văzut arestat de grănicerii noștri a avut un suspin de ușurare: deși trebuia să-și reia viața dela început, pentru a-și face un rost, era iar liber...

*

...Nu credem, iubiților cititori, că mai e nevoie să pomenim de achitarea pronunțată de completul de judecată al instanței militare amintite, asupra acestui proces atât de dureros de trecerea frauduloasă a frontierii și atât de semnificativ și complet lămuritor asupra „raiului" maghiar.

Soarta românilor rămași in Ungaria

Fără abecedare și fără cărți de rugăciune stau mai bine de 30 de parohii. — Școlile românești au fost închise

Arad, 26 Iulie

Despre soarta românilor, rămași în Ungaria, după tratatele de pace încheiate în urma marelui război, au apărut mai multe dări de seamă. Credeam la un moment dat, că lucrurile vor lua o întorsătură mai fericită pentru frații noștri de dincolo de frontierele țării românești, aceasta, în urma tratamentului de egalitate ce se acordă minorității maghiare dintre fruntariile României întregite.

Speranțele bieților oameni, însă, au rămas tot speranțe. Astăzi nimeni nu mai așteaptă nici un fel de îmbunătățire spirituală, iar suferințele sunt din belșug.

Libertatea minorităților în Ungaria nu este înțeleasă așa cum o cer guvernele maghiare pentru frații lor înglobați în alte țări, ca România și Jugoslavia. In Ungaria, românii sunt deposedați și de cele mai elementare drepturi culturale, economice și naționale.

In țara vecină, pentru minorități nu se cuonsc drepturi. Iar dacă cineva le-ar reclama, ar înfunda pușcăria pentru vecie.

Nu se admite unui cetățean de altă origine nici măcar să cânte vreun cântec în limba lui. In comuna Chitighaz, un biet țăran, care se afla într'o cârciumă — alături de prietenii săi din sat — la un chef — a îndrăznit să se veselească intonând o doină românească. Ca urmare a fost crunt bătut de jandarmii de serviciu și dus la închisoare, unde a suferit mai mult decât poate suferi o ființă omenească.

Dar cazuri de acestea nu sunt izolate. Le cunosc femeile, le știu copiii și le cunosc și cei câțiva intelectuali români ce se mai găsesc în aceste comune.

NICI ABECEDARE. NICI CARȚI DE RUGACIUNE

Sunt suferinte generale însă care iarăși nu sunt cunoscute îndeajuns de bine marelui nostru public. Există anume în Ungaria mai bine de 30 de parohii, în peste treizeci de comune curat românești. Pe lângă fiecare parohie se află și câte o școală românească. Durere, în aceste încăperi nu se mai aud vocile micilor copilași de români, căci toate au fost închise din ordinul ministerului de instrucție ungar. In total se găsesc încă în funcțiune în Ungaria dintre 30 de școli românești — numai două, cu trei forțe didactice, a căror soartă iarăși nu este de invidiat.

Dar să lăsăm suferințele celor mari. Să ne ocupăm un moment de soarta copilașilor români, constrânși — să se audă bine acest cuvânt — să învețe chiar de la început, numai în limba maghiară și cetitul și scrisul, fără putință de a învăța și limba maternă de pe abecedare românești, desigur aprobate de autoritățile școlare maghiare, după planul de instrucție al ministerului de resort.

In Ungaria, de 20 de ani nu se mai găsesc abecedare românești și nici cărți de rugăciune pentru enoriașii de religie ortodoxă, ori unită.

Ministerul de resort încă n'a găsit de cuviință să dea cuvenita aprobare pentru tipărirea acestor manuale inofensive, dar foarte mult dorite de românii rămași în Ungaria. Aci o asemenea elementară libertate nu este dată să fie trăită de minoritatea românească, compactă în ținutul dinspre apus al țării noastre, dar dincolo de frontiera țării, de care a fost despărțită de unele tratate, care n'au respectat îndeajuns de bine etnicul românesc.

Nu sunt abecedare, cărți nevinovate pentru copii, și nu veți găsi în această țară nici cărți de rugăciune pentru cele două confesiuni practicate de românii de dincolo. Tipărirea acestor cărți este interzisă!

Astăzi se vorbește foarte mult de libertăți și de egalitate. Da, se vorbește mult, dar nu se face tot atât de mult pe această temă și aiurea, ca la noi. Românii din Ungaria o pot povesti mai bine și sunt cei mai chemați să-și plângă soarta.

Am dat aci aceste câteva date culese dela românii din Ungaria, care nu pot învăța să scrie, să citească în limba lor și în școlile pe care doresc să le susțină din propria lor putere. Le interzice legea aceste drepturi.

Sistemul de guvernare ungurese nu cade în competința noastră să fie aprobat, ori judecat cu asprime. Nici nu facem acest lucru. Relatăm doar trista soartă a fraților noștri din țara vecină, Ungaria, și regretăm că nu se pot bucura măcar de cele mai elementare libertăți și drepturi.

Românii din Ungaria n'au dreptul la cele mai elementare cărți: la abecedar și carte de rugăciune!

Lucrul acesta trebue strigat să se audă pe întreg întinsul Europei și'n toate colțurile locuite de români.

Structura statului român

Conferința d-lui ministru Traian Pop, la Arad

Arad, 27 Iulie

D. Traian Pop, ministrul inventarului avuțiilor publice, a ținut Joi la Arad, în cadrul cursurilor pentru învățători o conferință despre „Structura statului român".

D-sa a făcut mai întâi un istoric al desvoltării statului nostru.

Primele formațiuni politice românești le găsim în cnezate și voevodate. Din unirea acestor formațiuni politice s'a închegat la începutul veacului al XIV principatul Țării românești, sub conducerea întemeietorului de dinastie Basarab.

Statul moldovean s'a format prin descălicarea voevozilor români din Maramureș. Bogdan a fost acela care a dat Moldovei, — țara cu organizații primitive de cnezate dintre Carpați și Nistru — nu numai neatârnarea sa, dar și primul temei de organizare politică, administrativă și economică.

In felul acesta, încă din prima jumătate a veacului al 15-lea, procesul de închegare interioară pășea către definitivare. D-sa arată desvoltarea pe care a luat-o Muntenia sub domnia lui Mircea cel Mare și Moldova sub Ștefan cel Mare.

Făcându-se unirea principatelor Alexandru Cuza dă o bună organizare țării, prin Constituția din 1866. In ea găsim sistematic exprimate principiile comune Constituțiilor inspirate din ideile revoluției franceze.

După ce analizează ideile din constituția dela 1860 și cea din 1923, conferențiarul arată, că M. S. Regele, aprobat de națiune prin plebiscitul său aproape unanim ne-a dat noua constituție din 27 Februarie 1938.

Concepția individualistă inspirată de revoluția franceză, excesul de libertate fără responsabilitatea cuvenită, excesul factorului legislativ și slăbirea executivului, apoi deformarea ideii democratice nu mai erau în spiritul timpului nou, deveniseră defecte primejdioase pentru viața de stat ,erau în dezacord cu realitățile, necesitățile și aspirațiile neamului nostru.

Majestatea Sa Regele, în viziunea Sa politică clară, cu conștiința înaltă a îndatoririlor Sale pentru ocrotirea intereselcr permanente ale națiunii, în metoda de a acționa ferm și prompt, în mijlocul dezorientării și frământării partidelor politice, în pragul falimentului și dezagregării politice. ne-a dat o nouă așezare a organizării statului.

In baza nouei așezări, a noului spirit, se restabilește pacea și liniștea socială, unitatea națională, solideritatea socială, autoritatea, încrederea în virtuțile și destinul națiunei române.

Prin noua Constituție se înlocuește statul politic prin stat profesional sau stat corporativ, operându-se o modificare radicală în structura Statului român. Profesiunea este pusă la baza reprezentării naționale, organizării electorale. Cultului politicianismului și ututpuneriei electoralului, i se substitue cultul muncii, al competenței, al elementelor productive și chemate să conducă Cine nu se încadrează, prin profesiunea sa, în una din cele trei categorii: agricultură, comerț și industrie și ocupațiuni intelectuale, nu este un element util și nici nu poate fi membru activ în îndrumarea vieții de stat.

După ce examinează principiile din noua Constituție, arată că Regele este capul efectiv al Statului. Regele nu numai domnește ci și guvernează efectiv. Epoca inaugurată prin noua Constituție se numește a Renașterii naționale.

Parlamentul cel nou se deosibește fundamental de cel din trecut. Vorbăria de odinioară nu mai este la modă. Noul regim nu este un regim de absolutism, de constrângere. Este un regim cu aderențele cele mai mari în toate straturile Societății. Națiunea s'a încadrat într'o disciplină de ordine și efort.

In încheere, d. ministru Traian Pop arată că țara noastră a avut trei mari Regi: Regele Carol I care a așezat temelia solidă a României, Regele Ferdinand, care a realizat unitatea națională și Regele Carol al II-lea, care a înfăptuit consolidarea țării și renașterea ei, în momente de grea cumpănă. Suveranul nostru este de o inteligență foarte ascuțită și vie, de o cultură vastă, informat și documentat, cu cunoștințe extrem de bogate în domeniile cel mai variate, de o intuiție politică excepțională, de o putere de muncă inepuizabilă, veșnic preocupat de problemele statului.

Regele a descoperit și pus în valoare însușirile excepționale de bărbat de stat ale primului Său sfetnic d. Armand Călinescu.

Conferința d-lui ministru Traian Pop a fost urmărită cu mult interes de întreaga asistență.

Deschiderea

taberei străjerești dela stațiunea balneară Bizușa (Someș)

Cluj, 26 Iulie

In cadrul unor mari festivități străjerești și în prezența unui public numeros, Marți după amiază a fost deschisă la stațiunea balneară Bizușa (Someș), tabăra străjerilor din jud. Someș, de sub conducerea d-rei comandante Aurelia Suciu, directoarea școalei normale de fete din Gherla.

Solemnitatea a început cu un serviciu religios, oficiat de protopopul Valeriu Cosma, răspunsurile fiind date de corul străjerilor.

S'a desfășurat apoi obișnuitul ceremonial străjeresc, iar după cuvântările Sfinției sale protopopului Valeriu Cosma și a d-rei comandante prof. Aurelia Suciu, cei de față au vizitat tabăra străjerească, cu care ocazie s'a făcut și sfințirea cabanelor și corturilor acestei tabere care-i așezată pe o colină cu minunat minunat de pitorești priveliști în împrejurimi.

Festivitățile s'au sfârșit cu un bogat program compus din coruri declamări și dansuri naționale, minunat executat de elevele străjere, după cari seara a urmat o șezătoare străjerească la lumina mare a unui foc făcut din trunchiuri de brazi.

Ridicarea pavilionului național la tabăra străjerească din Câmpeni

Câmpeni, 27 Iulie

In frumosul orășel Câmpeni, situat într'o splendidă regiune îmbălsămată de ozonul brazilor bătrâni, pe malul Arieșului, a fost instalată și anul acesta tabăra străjerilor dela atelierele C.F.R. din Cluj, București, Galați și Pașcani, în total 98 elevi, sub conducerea harnicului comandant Gheorghe David.

Deschiderea oficială a taberei s'a făcut Duminică, 23 Iulie, cu ceremonialul ridicării pavilionului național, de față fiind toate autoritățile civile și militare din localitate.

Serviciul religios a fost oficiat de protopopul S. Furdui, care a vorbit apoi străjerilor, urându-le bun sosit.

După ce d. David, comandantul taberei, a primit raportul comandanților de stoluri, s'a procedat la ridicarea pavilionului național, în sunetele Imnului Regal.

Comandantul taberei, d. David, a vorbit asistenței și străjerilor despre rostul taberilor precum și despre foloasele străjeriei. Exercițiile de ansamblu au fost executate de străjeri, sub conducerea d-lui David.

D. căp. Dreghiciu a mulțumit comandantului de tabără pentru felul cum a știut organiza serbarea.

De remarcat faptul că, la îndemnul comandanților, elevii străjeri au renunțat la rația lor pe o zi, pentru înzestrarea armatei.

—xxo●oxx—

NENOROCIREA DIN HALMEU

27 Iulie

Tânărul Andrei Katai, din localitate, a căzut victima unui grav accident de automobil, în urma căruia și-a pierdut viața.

Nenorocirea s'a produs în următoarele împrejurări:

In timp ce numitul se întorcea acasă, venind din com. Livada, cu un camion al societății de construcții de drumuri „Rutiera Română", în al cărei serviciu era, voind să sară jos la o cotitură a drumului și făcând o mișcare greșită, a alunecat cu picioarele sub roata mașinei, care l-a trântit de pământ cu atâta putere, încât i-a crăpat capul în două, creerii răspândindu-se pe o distanță de douăzeci de metri.

Moartea i-a fost fulgerătoare.

Făcându-se cercetări, s'a dovedit că vina o poartă victima, care n'a anunțat pe șofer că vrea să se dea jos și nici n'a fost precaută atunci când a făcut săritura.

Parchetul a autorizat înmormântarea cadavrului.

MONUMENTE ARDELENE

Cluj, 26 Iulie

In șirul vizitațiilor canonice pe care le-a făcut anul acesta în județele Cluj, Someș și Năsăud, I. P. S. S. Iuliu Hossu, episcop român-unit de Cluj-Gherla, în mod firesc s'a abătut și în satul Dobricul Lăpușului (Someș), unde străjuește una din cele mai pitorești și mai vechi biserici românești din Ardeal.

Clădit în jurul anului 1600 de sătenii credincioși din împrejurimi, ajutați în mare

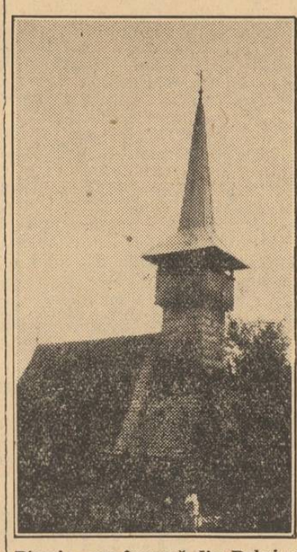

Biserica românească din Dobricul Lăpușului (Someș)

măsură de domnitorii moldoveni de pe aceea vreme, acest sfânt lăcaș de închinăciune, ridicat la început aproape în întregime din lemn, păstrează încă și astăzi câteva icoane bizantine de-o reală valoare artistică.

In cursul veacurilor biserica românească din Dobricul Lăpușului, care devenise un adevărat loc de pelerinaj al credincioșilor someșeni, a fost de mai multe ori renovată, fără a i-se schimba însă stilul arhitectonic dela început și înzestrată cu numeroase obiecte bisericești, adevărate opere de artă, cum rar se găsesc în alte biserici ardelenești.

Faptul acesta a determinat episcopia româno-unită să numească paroh în Dobricul Lăpușului pe părintele Ghindaș, un renumit sculptor bisericesc, care a împodobit zilele acestea locașul sfânt pe care îl servește cu un iconostas minunat sculptat.

—oxo❖oxo—

ȘTIRI DIFERITE

CLUJ

INCERCARE DE SINUCIDERE. — Femeia Ana Ons, de 18 ani, din str. col. Paulian nr. 12, a încercat să se sinucidă Miercuri dimineața cu sodă caustică. Fiind descoperită la vreme a fost dusă la Salvare, unde i s'au dat îngrijirile necesare. Cauzele încercării de sinucidere au fost de ordin familiar.

SERBARI. — Serbările „Astrei", cu ocazia celei de a 40-a adunări generale se vor ține în zilele de 9—10 și 11 - Septembrie crt., în localitate.

— Sâmbătă 29 și Duminică 30 Iulie crt., prefectura județului Cluj organizată în parcul orașului, mari serbări nautice.

ORADEA

UN FOC MISTUE INTREAGA RECOLTA A COMUNEI DUȘEȘTI. — In noaptea de 24 spre 25 Iulie, a izbucnit un puternic foc la aria de treerat a comunei Dușești. Focul s'a ivit la miezul nopții, așa că nu s'au putut da ajutoare la timp. Până să ajungă sătenii cu găleți cu apă și cu furcile de vânturat, focul a mistuit toate clăile de grâu ce se aflau pe arie, precum și mașina de treerat.

PUNGAȘ DE BUZUNARE ARESTAT. — Poliția locală a arestat Marți pe Emeric Kenez, cunoscut pungaș de buzunare. Săvârșise chiar Marți două furturi asupra pensionarilor Ștefan Șipos și Florian Chilba. Banii păgubașilor au fost găsiți la pungaș.

O FURTUNA PUTERNICA PRICINUEȘTE MARI PAGUBE LA HUSASAUL DE TINCA. — Zilele trecute, s'a deslănțuit o puternică furtună asupra comunei Husasăul de Tinca (Bihor), pricinuind mari pagube. A dărâmat clopotnița și acoperișul bisericii și acoperișurile mai multor case ale sătenilor, lăsând mai multe familii pe drumuri. Pe câmp a scos din rădăcini pomi și a distrus recolta, luând snopii de grâu și ridicându-i. Pagubele se ridică la peste 800.000 lei.

INSULTAT IN EXERCIȚIUL FUNCȚIUNII. — Șoferul mașinii 715 ord. a fost deferit parchetului pentru că a insultat pe cantonierul dela cantonul nr. 44, de pe linia Oradea-Salonta. Anunțându-se trenul No. 3206, cantonierul a închis bariera tocmai când sosea mașina. Șoferul n'a vrut să țină seamă de avertizările cantonierului. Când acesta a vrut să-l oprească, șoferul s'a năpustit asupra cantonierului cu sudălmi și insulte.

ȘASE LUNI INCHISOARE ȘI 50.000 LEI AMENDA PENTRU CA A JUCAT CARTI. — Secția I-a a tribunalului Bihor a condamnat la câte 6 luni închisoare și câte 50.000 lei amendă pe brutarul Al. Albert și pe G. Szilagyi, pentru că au jucat cărți. Intr'o zi, Al. Albert, mergând la piață, a dat de Szilagyi, care l-a invitat la o partidă de cărți. Au intrat într'o cârciumă, unde au găsit și pe al treilea și au început să joace. Albert a pierdut câteva sute. I s'a părut că amicul Szilagyi trișează și i-a pretins restituirea banilor. Acesta n'a vrut. Albert l-a dat pe mâna gardianului. Dar gardianul l-a condus și pe el la poliție unde li s'au dresat acte de dare în judecată amândurora pentru contravenție la legea jocurilor de hazard. Al treilea dispăruse în răstimp.

Contra sentinței tribunalului au făcut apel. Curtea de apel, completul de vacanță, a respins apelul reclamantului Al. Albert, față de care procedura comunicării sentinței a fost completă. Față de Silagyi, procedura n'a fost indeplinită, de aceea s'a trimis dosarul înapoi tribunalului spre a i se comunica sentința.

LUPENI

DELA SOCIETATEA DE VÂNĂTOARE. — Societatea vânătorilor din Lupeni, și-a ținut adunarea generală anuală. După darea de seamă asupra gestiunii anului expirat, s'a ales noul comitet pe o perioadă de trei ani. Președinte a fost reales d. Ioan Voin; J. Obveger, secretar; Iuliu Borza, casier; Carol Muntean, maestru de vânătoare; Em. Popa, păr. Ioniță Pop, Gh. Suluțiu, Petru Rusu, Ptrescu N. și V. Dănescu, membri în comitet.

PETRECEREA A.G.R.U.-ului. — Corul mixt român unit a dat în cadrul A.G.R.U.-ului o frumoasă petrecere de vară în ziua de 23 Iulie în grădina d-lui Lazăr Cucu. La ora 11 noaptea, corul a executat mai multe cântări populare, sub conducerea d-lui Francisc Donin. Succesul moral și material a fost peste așteptări.

Venitul este destinat fondului A.G.R.U.-ului.

SATU MARE

UN INDRASNEȚ FURT. — Comerciantul Iosif Farcaș, din Satu Mare Str. Ion Creangă nr. 26, a reclamat poliției că niște necunoscuți s'au strecurat pe fereastra unei camere, în casă, furând mai multe albituri, un costum de haine, un palton și diverse giuvaericale valorând toate peste 20.000 lei.

Poliția sătmăreană face cercetări pentru identificarea necunoscuților hoți atât de îndrăsneți.

DISPARIȚIA UNUI SOȚ DE LA DOMICILIU.i — Margareta Domuța, domiciliată în str. Salvatorului 34, a reclamat de curând poliției locale că soțul său Vasile Domuța a dispărut de acasă acum câteva zile.

Poliția a luat măsuri pentru găsirea dispărutului.

DESCHIDEREA DEPOZITELOR DE CEREALE. — Ministerul sănătății cu ordinul nr. 32769/939 a dispus deschiderea depozitelor de cereale de pe raza orașului Satu Mare.

Dispoziția aceasta a fost adusă imediat la cunoștința autorităților locale.

IN COMUNA VALEA VINULUI SE VA RIDICA O TROIȚA. — D. inginer șef Radu Petrică de la Ocolul Silvic C. A. P. S. din comuna Borlești, a luat o inițiativă demnă de toată lauda de a ridica o troiță în comuna Valea Vinului, în memoria fostului primar ing. Vasile Sabo, omorît mișelește de bandele săcuești și comuniste din Ardeal, în anul 1918.

Inginerul Vasile Sabo a fost un mare român și pentru că a îndrăsnit să spună: Trăiască România Mare", precum și pentru activitatea sa pur românească, a fost masacrat în cele mai groaznice chinuri de săcuii organizați în bande teroriste.

Locul fixat pentru așezarea troiței încă nu s'a stabilit, urmând să se hotărească ulterior, dacă va fi așezată în curtea Bisericii sau în centrul comunei Valea Vinului.

Totodată s'a mai luat hotărîrea de a se lansa o listă de subscripție de către comitetul de inițiativă, iar sfinț